

DIRİLİŞ POSTASI

kray'a'da savaştı çocuklarıyla k... an anne yaşa... kırınınlattı

20 Eyl 2020 - 06:20 - [Analiz-Yorum](#) G: 22 Oca 2021 - 14:23

Batı'nın Doğu Akdeniz'de dökülen makyajı

ABONE OL

Google News

AB'nin Suriye krizi, mülteciler, terör örgütleri ile ilişkileri konuları, son aylarda ise Doğu Akdeniz konusunda takındığı tavır, hakkaniyet, adil paylaşım, demokrasi gibi ilkelerin zaman açısından konjonktürel, mekân açısından da Avrupa ile sınırlı olduğu bir kez daha ortaya çıktı. Topyekun Batı, sınıfta kaldı.

Doç Dr. Veysel Kurt – Analiz

Son birkaç aydır Doğu Akdeniz'deki jeopolitik rekabet ile enerji kaynakları üzerindeki hak mücadelesi, Türkiye ile AB arasında yeni bir tartışma konusu olarak belirmeye başladı. Doğu Akdeniz meselesi elbette yeni başlamış değil. Kıbrıs'ın statüsü, GKRY'nin bütün ada üzerindeki hak iddiaları zaten Türkiye açısından varoluşsal düzeyde bir sorundu. Bu anlamda Kıbrıs sorunu AB'nin, Türkiye ile müzakerelerinde hep paranteze alınan ya da, perde arkasında Türkiye'ye dayatılan formüllerle çözülmeye çalışılan bir sorun olageldi. Kıbrıs meselesinde AB'nin temel pozisyonu, Yunanistan ve GKRY'ninmaksimalist taleplerini karşılayacak şekilde çözümlenmesinde ısrarcı olmak oldu.

2000'lerin başından itibaren bölgede keşfedilen enerji kaynaklarından Türkiye'nin mahrum bırakılması üzerine kurulan politika da bunun devamı niteliğinde. Kurumsal düzeyde AB ile müzakere konusu olmayan bu konunun ilişkileri belirleyecek düzeyde bir tartışma konusu haline gelme süreci hem

Türkiye-AB ilişkilerinin serencamı hem de uluslararası siyasetin nasıl bir zemin üzerinde yürüdüğüne dair öğretici ipuçları barındırıyor.

HUKUKSUZLUĞUN KAYNAĞI KİM?

Haziran 2019'dan itibaren AB'nin üst düzey zirvelerinden sonra yapılan resmî açıklamalarda Yunanistan ve son dönemde Fransa'nın imza attığı hukuksuzluklar değil, çıkarlarını savunmak zorunda kalan Türkiye sorunsallaştırılıyor.

Siyasetin temel amacı ve düzleminin ne olduğu sorusu, siyaset düşüncesinin en kadim sorularından biridir. Bu anlamda, çıkarlar, güvenlik ve gücü merkeze alan yaklaşım ile ahlak, hukuk ve işbirliğini önceleyen düşünce biçimi iki temel parametre olarak her zaman birbirleri ile rekabet halinde olmuştur. Bu tartışma yalnızca modern zamanlar için geçerli değildir. Siyaset ve yönetimin mahiyeti, amacı ve araçlarına dair yapılan tartışmalar eski çağlara kadar uzanır ve hemen her coğrafyada farklı kavramlar ve yöntemlerle süregelmiştir.

Açık bir şekilde anlaşılıyor ki, AB'nin uluslararası hukuka yaptığı vurgu, Türkiye'yi Antalya körfezine hapseden hakkaniyetsiz ve hukuksuz bölüşümün kabul edilmesine yönelik bir çabadan ibaret. 2013 yılından itibaren ise AB'nin Suriye krizi, mülteciler, terör örgütleri ile ilişkileri gibi konular, son aylarda ise Doğu Akdeniz konusunda takındığı tavır bütün bu ilkelerin zaman açısından konjonktürel, mekân açısından da Avrupa ile sınırlı olduğu ortaya çıktı.

DEMOKRASİ SÖYLEMLERİ ÇÖP OLDU

Bir adım daha ileri giderek ifade etmek gerekirse Avrupa ülkeleri ile kurumsal düzeyde AB'nin kendi dışındaki aktörlerle ilişkisi tamamen çıkar üzerinden şekillendi. Demokrasi, hakkaniyet, işbirliği, kazan-kazan gibi söylemler ve politikaya dökülmüş çıktıları ise ya Avrupa'nın ve AB'nin çıkarlarının maksimizasyonu için birer araç ya da muhatap ülkeler üzerinde "Demokles'in kılıcı" olarak işlevselleştirildi. AB'nin Doğu Akdeniz'de hukuksuzluğa verdiği desteğin en görünür tarafı, Yunanistan'ın GKRY ve diğer adalar üzerinden Doğu Akdeniz'de hakimiyet kurmaya dönük Mısır, Lübnan ve İsrail'le kurduğu hakkaniyet ilkesine uymayan işbirlikleri, Türkiye'nin hak ve çıkarlarını yok sayan girişimlerine destek vermiş olmasıdır.

Haziran 2019'dan itibaren AB'nin üst düzey zirvelerinden sonra yapılan resmî açıklamalarda Yunanistan ve son dönemde Fransa'nın imza attığı hukuksuzluklar değil, çıkarlarını savunmak zorunda kalan Türkiye sorunsallaştırılıyor. Haziran ve Ekim 2019 ve Mayıs 2020'deki Bakanlar Konseyi toplantılarının sonuç bildirgelerinde aynı pozisyon ve tonlama dikkat çekiyor. Türkiye'nin ortak toplantı düzenleme ve müzakere çağrılarını ise İtalya, Malta gibi ülkeler nezdinde karşılık bulurken AB düzeyinde herhangi bir karşılık bulmamakta. Açık bir şekilde anlaşılıyor ki, AB'nin uluslararası hukuka yaptığı vurgu, Türkiye'yi Antalya körfezine hapseden hakkaniyetsiz ve hukuksuz bölüşümün kabul edilmesine yönelik bir çabadan ibaret. Dahası AB, Doğu Akdeniz'de herhangi bir varlığı bulunmayan Fransa'nın son birkaç aydır takındığı tavra teslim olmak üzere.

AVRUPA FELÇ GEÇİRİYOR

Fransa ve Yunanistan'ın son AB zirvesinden Türkiye'ye yaptırım çıkarmak için kurumu felç edercesine harcadığı çabalar, daha dengeli bir tavır takınan Almanya ile mülteci sorunu başta olmak üzere yeni krizler yaşamak istemeyen ülkelerin itirazına takıldı. Bu anlamda kendi üyelerinin çıkarlarını hiçe sayan kurum, diğer taraftan Türkiye'ye karşı gerginlik siyaseti yürüten Fransa ve Yunanistan'ı destekleyecek açıklamalar yapmaya devam etmekte.

AB Konseyi Başkanı Charles Michel'in çok taraflı konferans önerisine sıcak baktıklarını ifade ettiği açıklamada Türkiye'ye karşı "havuç ve sopa" yaklaşımını benimseyeceklerini ifade etmesi Türkiye ile ilişkilerde tam anlamıyla bir çıkmaz oluşturmakta. Türkiye'nin, AB'nin havuç-sopa yaklaşımı ile terbiye edeceği bir noktadan çoktan uzaklaştığı gerçeğini not ederek ifade etmek gerekirse bu ifadeler esasında AB'nin diplomasi, müzakere, işbirliği ve uluslararası hukuk gibi ilkeleri politik çıkarları için araçsallaştırdığına işaret etmektedir. Ayrıca neredeyse son on yıldır Türkiye'nin AB'den bir "havuç" görmediğini sürekli sopa gördüğünü, AB'nin ve birçok Avrupa ülkesinin PKK, FETÖ, DHKP-C gibi terör örgütleri ile kurdukları ilişkilerde, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı operasyonları ve son olarak mülteci meselesinde gördük. Bu konuların bütününde işbirliği bir tarafa Türkiye'ye maliyet üretmeye dönük tavırlar takınan AB ve bazı Avrupa ülkelerinin "sopa" stratejisinin de işe yaramadığını hep birlikte gördük. Türkiye bu konuların hepsinde AB ve Avrupa'nın yardımı ile değil, AB ve Avrupa'ya rağmen sonuç almıştır.

Rasyonaliteden uzaklaşıyorlar

Avrupa'nın bu potansiyel kazançları elde etmekten her geçen gün biraz daha uzaklaşması, Rusya'ya Doğu Akdeniz, Libya ve Suriye'de daha fazla alan açan yaklaşımları hem üye ülkelerin hem de AB'nin sorgulaması gereken önemli bir mesele olarak karşımıza çıkıyor.

Bu sonuç AB'nin rasyonaliteden uzaklaşması ve Türkiye takıntısından kaynaklanıyor. GKRY'nin, Türkiye'ye yaptırım uygulanmadığı için Belarus'a yönelik belirlenen yaptırımları veto etmesi bu anlamda önemli bir göstere. Buna rağmen gerek üyelik müzakereleri için belirlenen fasıllar müzakere edilirken gerek diğer toplantılarda AB yönetiminin Türkiye'yi Yunanistan ve GKRY'nin hırslarına teslim olması için zorlamalarda bulunması, kurumun gittikçe işlevsizleşmesi karşısındaki çaresizliğini gösteriyor. 25 Eylül'deki toplantıdan Türkiye'ye karşı etkisiz bir yaptırım kararı çıkması durumunda AB'nin köhnemiş siyaseti bir kez daha kendini göstermiş olacak. Dahası yaptırım kararının Türkiye üzerinde caydırıcı olmadığı anlaşıldığında ise AB için tehlike çanları çalmaya başlayacak

Avrupa Birliği'nin "Türkiye" takıntısı

Uluslararası ilişkilerde hele hele 2010 sonrasında reel politığın küreselleşme retoriğini ve bu retorik üzerinden yürütülen siyaseti tükettiği bir düzlemde AB'nin eski reflekslerle hareket ediyor olması kurumun kendini güncellemekten uzak düştüğüne, inandırıcılığını kaybettiğine ve hatta yaptırım gücünün de sınırlandığına işaret ediyor.

AB'nin kurumsal bir yapı olarak kurumun ve üyelerinin politik çıkarlarını öncelemesi günümüz dünyasında abes görülecek bir şey değildir. Doğu Akdeniz özelinde de bu çıkarları elde etmeye dönük söylem ve politikalar üretme derdine düşmüş durumda. EastMed projesi ile Doğu Akdeniz'deki enerji kaynaklarının Yunanistan ve İtalya üzerinden Avrupa'ya taşınmasını önemli görmektedir. Bu mekanizma elbette çok önemli ekonomik kazançları beraberinde getirebilir. Avrupalı şirketlerin milyarlarca

avroluk yatırımı ve üye ülkelerin doğalgaza harcadığı bütçeden yaşanacak tasarruf ekonomik düzeyde önemli kazanımlar. Rusya'ya bağımlılığın azalması ise siyasi ve jeopolitik düzeyde başta Almanya olmak üzere bütün Avrupa için orta ve uzun vadede önemli risklerin bertaraf edilmesi için bir kaldıraç dönüşebilir.

#Fransa, Yunanistan, Doğu Akdeniz, AB

Yorum yaz

Sitemizdeki dış bağlantılar referans amaçlıdır, dış bağlantıların içeriklerinden kuruluşumuz sorumlu değildir

Kuruluş Hakkında

Künye Bilgileri

Yayın İlkeleri

Haber İhbar
Reklam Ver

İletişim

© 2022 Diriliş Postası Tüm Hakları Saklıdır
Veri Politikası Kullanım Şartları

+90 (212) 550 90 05

